

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.02.2007
Avaldamismärge:	RT I 2007, 9, 44

Välismaalaste seaduse ning väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 18.01.2007

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 31. jaanuari 2007. a otsusega nr 90

§ 1. Välismaalaste seaduses(RT I 1993, 44, 637; 2006, 63, 486) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10¹⁴lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Piiripunktis erandina viisa andmise või andmisest keeldumise otsustab Piirivalveameti peadirektor. Piirivalveameti peadirektor võib volitada kõrgemat piirivalveametnikku otsustama viisa andmist või viisa andmisest keeldumist käesoleva seaduse § 10¹³1. lõike punktides 1, 2 või 3 nimetatud välismaalasele.»;

2)paragrahvi 10¹⁴täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

« (5¹) Välismaalasele, kes ei vasta käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud tingimustele, võib piiripunktis anda erandina viisa siseministri otsusel, kui see on vajalik humaansetel kaalutlustel, riiklikest huvidest lähtuvalt või rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks.»;

3)paragrahvi 14⁶lõike 1 punkt 1 sõnastatakse järgmiselt:

« 1) kellele on antud tähtajaline elamisluba käesoleva seaduse § 12²alusel, § 13²1. lõike punktides 8–11 nimetatud tingimusel või IV³peatükis sätestatud korras;»;

4)seadust täiendatakse peatükiga IV³järgmises sõnastuses:

«IV³peatükk
TÄHTAJALISE ELAMISLOA ANDMISE ERIJUHUD

§ 14¹⁵. Tähtajalise elamisloa andmise erijuhud

(1) Välismaalasele võib tähtajalise elamisloa anda kaaluka avaliku huvi korral (edaspidi *tähtajaline elamisluba kaaluka avaliku huvi korral*) kuriteo tõendamiseseme asjaolude selgitamisele kaasaaitamiseks, kui:

- 1) ta on kannatanu või tunnistaja kriminaalmenetluses, mille esemeks on inimkaubandusega seotud kuritegu nõukogu raamotsuse 2002/629/JSK inimkaubanduse vastu võitlemise kohta (EÜT L 203, 1.08.2002, lk 1–4) tähenduses,
- 2) ta on eelnevalt kaasa aidanud kuriteo tõendamiseseme asjaolude selgitamisele või on andnud nõusoleku seda teha ja
- 3) ta on katkestanud kõik suhted isikutega, keda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanemises.

(2) Tähtajalise elamisloa andmisel kaaluka avaliku huvi korral kohaldatakse käesoleva seaduse IV¹peatükis sätestatud tähtajalise elamisloa regulatsiooni käesolevast peatükist tulenevate erisustega.

(3) Tähtajaline elamisluba kaaluka avaliku huvi korral antakse kehtivusajaga kuni üks aasta.

(4) Tähtajalise elamisloa andmisel kaaluka avaliku huvi korral ei arvestata sisserände piirarvu.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud erijuhtudel teavitab prokuratuur või prokuratuuri korraldusel uurimisasutus välismaalast käesoleva peatüki alusel kaaluka avaliku huvi korral tähtajalise elamisloa andmise võimalusest ja tingimustest.

(6) Prokuratuuri otsusel antakse välismaalasele järelemõtlemisaega 30 kuni 60 kalendripäeva hetkest, kui teda teavitatakse kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa andmise võimalusest ja tingimustest, võimaldamaks välismaalasel jõuda otsusele, kas ta soovib kuriteo tõendamiseseme asjaolude selgitamisele kaasa aidata.

(7) Prokuratuur võib ennetähtaegselt kehtetuks tunnistada otsuse välismaalasele antud järelemõtlemisaja kohta, kui välismaalane on vabatahtlikult ja omal initsiatiivil loonud uuesti kontaktid isikutega, keda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanemises, või välismaalane kujutab endast ohtu avalikule korrale või riigi julgeolekule.

(8) Järelemõtlemisaja otsuse kehtetuks tunnistamist ei põhjendata.

(9) Järelemõtlemisaja otsuse kehtetuks tunnistamisel viiakse välismaalase lahkumiskohustus viivitusega täide väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses sätestatud korras.

§ 14¹⁶. Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa taotlemine

(1) Kaaluka avaliku huvi korral algatatakse elamisloa andmise menetlus prokuratuuri kirjalikul taotlusel, millele on lisatud välismaalase kirjalik nõusolek. Välismaalane ei pea nimetatud elamisloa taotlust isiklikult esitama.

(2) Välismaalane kaasatakse kaaluka avaliku huvi korral elamisloa andmise menetlusse kolmanda isikuna haldusmenetluse seaduse § 11 1. lõike punkti 3 tähenduses.

(3) Käesoleva seaduse § 14¹⁵ 1. lõikes nimetatud asjaolude selgitamiseks on prokuratuuril või prokuratuuri korraldusel uurimisasutusel õigus küsitleda välismaalast, teha järelepärimisi andmekogusid haldavatesse asutustesse, kasutada psühholoogi, üld- ja erialaarstide ning tõlgi abi.

§ 14¹⁷. Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa andmine

(1) Tähtjaline elamisluba kaaluka avaliku huvi korral antakse prokuratuuri taotluses nimetatud tähtjaks, kuid mitte kauemaks kui üheks aastaks ning juhul, kui välismaalase puhul on täidetud käesolevas peatükis sätestatud tähtjalise elamisloa andmise tingimused ja välismaalane ei kujuta endast ohtu avalikule korrale või riigi julgeolekule.

(2) Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa andmise otsustab Kodakondsus- ja Migratsiooniamet.

(3) Alaealisele või piiratud teovõimega isikule võib käesoleva seaduse § 14¹⁵ 1. lõikes sätestatud erijuhtudel anda elamisloa juhul, kui see on kooskõlas tema õiguste ja huvidega.

(4) Kodakondsus- ja Migratsiooniamet vaatab tähtjalise elamisloa taotluse kaaluka avaliku huvi korral läbi ja otsustab nimetatud elamisloa andmise või sellest keeldumise 10 tööpäeva jooksul taotluse esitamise päevast arvates.

(5) Kodakondsus- ja Migratsiooniamet võib käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud tähtaega põhjendatud vajaduse korral pikendada, kui välismaalase käesolevas peatükis sätestatud tähtjalise elamisloa andmise tingimustele vastavuse kontrollimine kestab taotluse läbivaatamiseks sätestatud tähtajast kauem.

§ 14¹⁸. Välismaalase viibimiskoht ja välismaalasele osutatavad teenused

(1) Välismaalane paigutatakse vajaduse korral käesolevas peatükis sätestatud tähtjalise elamisloa taotluse läbivaatamise ja nimetatud elamisloa andmisel elamisloa kehtivuse ajaks vastuvõtukeskusesse või Sotsiaalministeeriumi või Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuse määratud kohta.

(2) Vastuvõtukeskus korraldab välismaalasele vastavalt vajadusele toetusena välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 12 lõikes 2 sätestatud toetuste osutamise.

(3) Välismaalasele võib maksta rahalist toetust välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse §-s 36 sätestatud tingimustel ja määras.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud ülesannete täitmist korraldab Sotsiaalministeerium.

§ 14¹⁹. Saatjata alaealise välismaalase viibimiskoht

(1) Saatjata alaealine välismaalane, kes on saabunud Eestisse ilma seadusliku esindajata või kes jääb Eestis viibides ilma vanemast või eestkostjast, paigutatakse kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa taotluse läbivaatamise ajaks ja talle nimetatud elamisloa andmisel elamisloa kehtivusajaks:

- 1) täisealise sugulase juurde,
- 2) eestkoste või perekonnas hooldamisele või
- 3) laste hoolekandeesutusse.

(2) Saatjata alaealise välismaalase viibimiskoha määramisel arvestatakse eelkõige alaealise õiguste ja huvidega. Võimaluse korral ei lahutata üksteisest saatjata alaealisi õdesid ja vendi.

§ 14²⁰. Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa pikendamine

(1) Tähtjalist elamisloa kaaluka avaliku huvi korral pikendatakse, kui nimetatud elamisloa andmise aluseks olnud asjaolud on säilinud.

(2) Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa pikendamise otsustab prokuratuuri taotlusel ja välismaalase kirjalikul nõusolekul Kodakondsus- ja Migratsiooniamet.

(3) Tähtjalist elamisloa kaaluka avaliku huvi korral pikendatakse prokuratuuri taotluses nimetatud tähtjaks, kuid mitte kauemaks kui üheks aastaks korraga.

§ 14²¹. Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tähtjalise elamisloa kaaluka avaliku huvi korral võib Kodakondsus- ja Migratsiooniamet tunnistada kehtetuks:

- 1) kriminaalmenetluse lõpetamisel,
- 2) kui välismaalane on loobunud kuriteo tõendamiseseme asjaolude selgitamisele kaasaaitamisest või on vabatahtlikult taastanud suhted isikuga, kes on kuriteos kahtlustatav või süüdistatav või
- 3) kui välismaalane kujutab endast ohtu avalikule korrale või riigi julgeolekule.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1 ja 2 sätestatud juhul tunnistatakse tähtjaline elamisloa kaaluka avaliku huvi korral kehtetuks prokuratuuri ettepanekul.

§ 14²². Õigus töötada

Välismaalasel, kes on saanud tähtjalise elamisloa kaaluka avaliku huvi korral käesoleva seaduse § 14¹⁵ alusel, on õigus töötada Eestis ilma tööloata.

§ 14²³. Kaebuse esitamine

Käesolevas peatükis sätestatud kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa andmise või andmisest keeldumise, pikendamise või pikendamisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise otsuse peale võib välismaalane esitada kaebuse või vaide käesoleva seaduse §-s 13⁶ sätestatud korras.

§ 14²⁴. Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa andmise korraldamine

Kaaluka avaliku huvi korral tähtjalise elamisloa andmise menetluse algatamiseks esitatavas prokuratuuri taotluses esitatavate andmete ja taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning prokuratuuri taotluse vormi kehtestab siseminister määrusega.»;

5)seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

«¹Nõukogu direktiiv 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kelle ebaseaduslikule sisserändele on kaasa aidatud (ELT L 261, 06.08.2004, lk 19–23).»

§ 2. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses(RT I 1998, 98/99, 1575; 2006, 50, 377) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 14 lõiget 5 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) prokuratuuri ettepanekul välismaalaste seaduse § 14¹⁵ lõikes 6 nimetatud järelemõtlemisaja kestuseks, kui väljasaadetav on kannatanu või tunnistaja kriminaalmenetluses, mille esemeks on inimkaubandusega seotud kuritegu nõukogu raamotsuse 2002/629/JSK inimkaubanduse vastu võitlemise kohta (EÜT L 203, 1.08.2002, lk 1–4) tähenduses. Prokuratuur või prokuratuuri korraldusel uurimisasutus teavitavad isikut väljasaatmise peatamise võimalustest ja selle tingimustest.»;

2)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse järgmises sõnastuses:

«¹Nõukogu direktiiv 2004/81/EÜ elamisloa väljastamise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kelle ebaseaduslikule sisserändele on kaasa aidatud (ELT L 261, 06.08.2004, lk 19–23).»

§ 3.Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 1. veebruaril.

Riigikogu esimees Toomas VAREK